

A. G. R. U.

IN EPARHIA MARAMUREȘULUI

Suplimentul Organului „Dumineca”

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca”.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca”.

Raportul anual al Secretarului general asupra activității Asociației Generale a Românilor Uniți din Eparhia Maramureșului.

Excelență. Domnule Președinte.
Înalți oaspeți. Onorat Congres.

Societatea omenească băjbăie în întunec fără să aște o cale de ieșire, căci s'a depărtat de farul luminător al credinței, al dragostei Dumnezeuști și deaproapelui, care sunt singurile îndreptări ale echilibrului social.

Patimile și ura clocotesc ca un vulcan în sufletul popoarelor, producând atâtea revoluții și cataclisme sociale, fără să poată rezolva marea problemă socială, aducătoare de pace, de liniște și fericire.

Toate svârcolirile și revoltele, nu sunt în stare să ștergă neajunsurile și să aline durerile sociale, căci ele au fost rezultatul urii.

Singura și adevărata revoluție socială, care poate netezi asperitățile, care să aline și să vindece ranele, de care suferă societatea, este revoluția indicată de Mântuitorul: REVOLUȚIA DRAGOSTEI și-a CREDINȚEI, care este temeiul așezărilor sociale, legătura între Dumnezeu și om, care unește pe toți fiii neamului. Și într'adevăr dragostea lui Hris-

tos a produs revoluția pașnică, care este cea mai grandioasă în urmările ei. Aceasta a risipit întunericul păgânismului, a șters sclăvia, înprimând popoarelor vigoare sufletească. Exemplu viu este poporul nostru, care îndată ce s'a altoit în arborele Bisericii vii alui Hristos, a făcut minunea resurecțiunii naționale, a fecundat sufletul poporului, făcând să răsără din sărăcia neamului nostru opere bogate de binefacere și așezăminte de ocrotire socială și culturală.

Sublimă este figura marelui Arhiepiscop, care mănâncă odată la zi, iar în Postul Mare numai de 3 ori la săptămână, ca să ajungă cât mai multe fărimituri dela masa sa, copiilor săraci și orfani, ceri învățau la cea dintâi școală românească. (Episcopul Pavel Petre Aron.)

De o vreme încoace însă, a scăzut dragostea în mijlocul nostru. Spiritul de jertfă e schimbat cu egocentrismul anarhic și acaparator, care duce la păgânismul modern și la criminalități în societate.

Acestui rău social, trebuie să-i punem stavilă, prin a produce o adevărată revoluție a dragostei lui Hristos în sufletul popoului nostru, care va avea drept rezultat, realizarea scopului AGRU-lui, care este aprofundarea vieții religioasă și morală.

În acest scop, în fiecare an ne adunăm în Congres Diecezan, ca prin raporturile aceste anuale, să reinprospătăm promisiunea noastră reciprocă de muncă, pentru scopul măreț al Organizației noastre.

Dacă privim ansamblul activității dezvoltată de Organizația noastră, vedem pusă piatra fundamentală, vedem organizația constituită cu organe conducătoare și subordonate, vedem oarecare activitate, vedem scheletul, sau mai bine organismul material al societății noastre, fără însă a putea spune, că trăim deja o viață, care să poată fi numită corespunzătoare scopurilor AGRU-lui.

Punctul nostru de plecare, a fost o idee care ne-a electrizat pe fiecare din noi, acum însă, după ce am parcurs etapa eroică a începuturilor, ne dăm seamă că drumul nostru este plin de mărcini și de greutăți și pare ca și cum am șovăii. Atâta vreme cât a fost primordial chestiunea constituirii noastre din punct de vedere al activității, am fost siliți a stagna, fiind aceasta o consecință logică a faptului că nu eram încă organizați. Ceea ce a fost însă natural în trecut, nu mai poate fi în viitor și astăzi, acestei perioade de dibuire, neîndestulător de fermă, îi punem definitiv sfârșit și acolo unde mai dăinue în fașe, un început de organizare, cu toții dorim să fie transformată în curând, într-o activitate rodnică.

Rezultatele pozitive ajunse până în prezent sunt incontestabile, iar stindardul AGRU-lui falfăie și în cele mai umile colțuri a acestei Eparhii.

Program și teren de activitate avem din belșug, în consecință trebuie să încoronăm ceea ce am început, prin efort comun și general la care toate organizațiile și toți membrii să participe.

Spicuid rapoartele primite dela diferi-

tele organizații din această Eparhie, constatăm care sunt roadele activității desfășurate în decursul anului ce a trecut și vedem că nu este de disprețuit: s'au organizat colecte, din care s'au îmbrăcat copii săraci, s'au distribuit premii pentru școlari sărguincioși, s'au ținut conferințe, cu subiecte morale, religioase, educative și de istorie bisericească, s'au organizat coruri, petreceri și reprezentanții teatrale, iar din venit sau înfrumusețat Biserici, s'au înființat biblioteci, sau confecționat veșminte bisericești etc. Este îmbucurător exemplul dat de unele organizații din această Eparhie, cari prin activitatea ce desfășoară, dețin un loc de frunte și prin exemplul dat, îndeamnă și pe celelalte la activitate. Amintesc în primul rând organizația din Sighet, care în decursul anului trecut a ținut 45 ședințe cu program, în care conferențieri pricepuți au îndemnat duminică de duminică, membrii la activitate și acaparare de noi elemente. Nu ne putem dori altceva decât ca toate organizațiile să i-a exemplu și să se străduiască a activa, în aceeași măsură. Ne exprimăm profunda noastră admirație, în primul rând pentru asiduitatea Comitetului acestei Organizații, care neobosit a stăruit pe calea cea bună, făcându-și în mod deplin datoria susținut fiind în toate acțiunile sale, de organul Vicariatului Episcopal din Maramureș „DUMINICA”. Iată cum se va ajunge la rezultatul dorit.

Mai amintesc între Parohiile cari s'au distins, desfășurând o activitate mai considerabilă, în afară de centrele de organizație compuse din intelectuali, adică centrele orășenești, cum sunt: *Baia-Mare*, *Satu-Mare*. Organizațiile parohiale: *Bozinta Mare*, (care a ținut 36 ședințe), *Poeni*, (care a ținut 25 ședințe), *Bușag*, (care a ținut 15 ședințe), *Vișeu de sus*, (care a ținut 14 ședințe), *Sarasău*, (care a ținut 12 ședințe), *Petrova*, (care a ținut 12 ședințe) *Prilog*, (care a ținut 12 ședințe), *Ieud*, (care a ținut 12 ședințe) *Săpânța*, (care a ținut 12 ședințe.) *Văleni*, (care a ținut 11 ședințe), *Dragomirești*, (care a ținut mai multe ședințe înființând totodată

şi o bibliotecă constătătoare din 40 volume, s'a abonat la 3 reviste şi a înfiinţat un corpe 4 voci), *Rozavlea*, (care a ţinut 10 şedinţe), *Bozinta-Mică*, (care a ţinut 7 şedinţe), *Jojib*, (care a ţinut 7 şedinţe) *Borşa*, (care a ţinut mai multe şedinţe), *Budeşti*, (care a ţinut 6 şedinţe), *Satulung*, (care a ţinut 6 şedinţe) *Mogoşesti*, (care a ţinut 6 şedinţe), *Tâmaia*, (care a ţinut 6 şedinţe), *Şomcuta-Mare*, (care a ţinut 5 şedinţe), *Copalnic-Mănăştur*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Ocna-Şugătag*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Bârsana*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Vişeu de jos*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Dumbrăviţa*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Tăuţii de sus*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Racşa*, (care a ţinut 4 şedinţe, confecţionând totodată veşminte bisericeşti, Agriştele cu mâna lor proprie, donând capitalul necesar Dl. Primpretor a Țării Oaşului Dr. Gheorghe Cozma), *Ciocârlău*, (care a ţinut 4 şedinţe şi a ţinut primele exerciţii spirituale în 3 zile la Mănăstirea Bixadului) *Săcălaşeni*, (care a ţinut 4 şedinţe) *Medieş*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Buciumi*, (care a ţinut 4 şedinţe), *Hoteni*, (care a ţinut 3 şedinţe), *Sişesti*, (care a ţinut 3 şedinţe), *Prislop*, (care a ţinut 3 şedinţe), *Iadăra*, (care a ţinut 3 şedinţe) *Stejera*, (care a ţinut 2 şedinţe), *Lăpuşel*, (care a ţinut 2 şedinţe), *Firminiş*, *Iapa*, *Legegerište* mai multe şedinţe. *Mireşul-Mare*, (care a ţinut 2 şedinţe) *Curtuiuşul-Mare*, *Fericea*, *Culciul-Mare*, *Corod*, *Seini*, *Ruşor*, *Vad*, *Pribileşti*, *Hovrila* şi *Fersig* câte o şedinţă şi altele, dela cari însă neprimind rapoartele lor nu le putem preciza numărul şedinţelor ţinute.

Numărul organizaţiilor, a sporit în acest an dela 277 organizaţii faţă de anul trecut la 289, adica cu încă 12 organizaţii, Numărul membrilor socotind pe cei ai organizaţiilor nou înfiinţate şi majorările de număr în organizaţiile vechi, a crescut dela 16.620 membrii la 18.475 membrii, dintre cari 10 sunt membrii fondatori, 36 pe viaţă, 1780 activi, iar restul de 16.647 sunt membrii aju-tători.

Anul ce a trecut ne-a adus pe lângă bucurii şi unele dureri. Au decedat 2 din

cei mai tipici reprezentanţi şi activi membrii fondatori Dr. Titu Dorog şi Dr. Iuliu Papp din Sighet. In semn de omagiu să păstrăm câteva momente în tăcere.

Onorat Congres Diecezan.

Din rapoartele primite putem constata, că unele organizaţii activează intens, iar altele mai puţin, or, din aceasta disproporţie de activitate putem trage anumite concluziuni şi anume: programul şi activitatea noastră ar trebui să fie înfăşşit organizate mai temeinic, aşa ca toate organizaţiile să progreseze cât mai repede, atingând, astfel idealul dorit.

Trebue să ne strângem rândurile, ca toţi cu mic cu mare, prin un efort continuu şi tenace, având în faţă steaua călăuzitoare a adevăratei credinţi creştine, să mergem spre ţelurile noastre măreţe.

In aceasta ordine de idei AGRU-I având un câmp de activitate vast şi complex, sulevăm încăodată, importanţa ce o poate avea, un organ de presă central, care cuprinzând articole de organizaţie şi activitate a asociaţiilor catolice streine, cât şi din propria noastră organizaţie, ar avea darul unui normalizator şi îndrumător a curentelor şi ideilor, cari insufleţesc organizaţia noastră.

Dorim deci cu toţii, ca organul nostru central, să prindă în rândurile membrilor dând roadă bună.

Sfântul Părinte Papa Pius al XI-lea, scriind Cardinalului Primate al Portugaliei, Emanuil Gonzales a spus că una din laturile acţiunii noastre, tredue să fie răspândirea presei catolice bune, căci curentelor rele şi presei tendenţioase, numai aşa putem rezista; „Contraria contrariis curantur.”

Tot aşa Cardinalul Remes a zis francezilor: „Domnilor a trecut timpul când a trebuit a clădi Biserici şi decora altare, acum o datorinţă sfântă avem, a inunda ţara cu produsele presei catolice.”

In consecinţă, nici o jertfă să nu ni se pară prea mare, pentru a sprijini aceasta latură a activităţii noastre. De altfel aceasta chestiune s'a pus în congresul general din Dej şi avem un Comitet general al presei sub preşedinţia Dlui Ioan Agârbiceanu.

Onorat Congres.

În aceasta zi, pe lângă recapitularea activităţii noastre dezvoltată în anul trecut, avem în aceeaşi măsură datoria, să elaborăm un program pentru viitor, propunându-ne o activitate cât mai intensă, în sensul AGRU-lui căci societatea noastră suferă încă de multe boli. Oceanul patimilor omeneşti este nesfârşit.

Aruncând o privire retrospectivă, asupra evoluţiei şi închegării noastre sociale, constatăm că moralitatea şubredă a lumii în care trăim am crezut-o toţi o consecinţă nefastă a marelui război, care n'a fost numai omoritor de corpuri, ci şi mutilator de suflete, însă cu toate că au trecut de atunci 16 ani până în prezent, îndreptarea n'a venit, ci chiar din contră, se pare, că ne afundăm încă şi mai greu în mocirlă.

Şcoala, familia şi mediul social, ne dau exemplare de intelectuali, cari pe drept cuvânt ne îngrozesc. Nicolaescu, ucigaş a două femei, asasinii lui I. Gh. Duca şi minorii precoci şi detractaţi, ucigaşii lui Dr. Eusebiu Popovici nu pot fi consideraţi altfel, decât produsele bolnave, a unei societăţi putrede, iar glasurile celor buni sunt glasuri care strigă în pustiu.

„Înapoi la învăătura lui Hristos” trebuie să fie lozinca noastră de luptă, pe care în nici o împrejurare să nu o pierdem din vedere, căci de actuala stare de lucru, pot fi făcuţi răspunzători şi aceia cari s'au păstrat nealteraţi, prin faptul că nu au protestat mereu, contra ilegalităţilor, contra greşelilor şi contra imoralităţii; din lene, din pasivitate, iar drept rezultat este, că s'a infiltrat în societate ideea, că virtutea este o slăbiciune de caracter, o insuficienţă de spirit, iar că imoralitatea este putere de acomodare la mediu.

Cei mârşavi sufleteşte, pentru cari nimic nu e sfânt, cari trec cu zâmbete cinice pe buze, au ajuns idealul masselor descreerate şi intoxicate de ideologia şi doctrinele aşa

zise moderne şi cari, în marea lor majoritate, nu sunt altceva, decât produsele unor ambiţii duse la exces saurătăciri de suflete bolnave.

Nu vrem să judecăm din punct de vedere sociologic aceasta problemă, dar putem spune că încet, încet omenirea se trezeşte, Idolii pe cari şi ia creat şi cari îi luau în moment ochii prin artificiala lor strălucire, în nebunia produsă în urma marelui cataclism mondial, se dărâmă încet, încet, iar datoria noastră, în asemenea împrejurări, este să grăbim acest proces de dărâmare şi să clădim etica socială pe alte baze, iar ceea ce nu vom putea sau pentru ce nu vom avea timp de îndeplinit, nutrim cele mai bune speranţe că va face-o tână generaţie.

În trecutul apropiat fiecare ne-am făcut vinovaţi de unele greşeli, cari poate au avut repercursiuni grave. Ai greşit Dta părinte sufletească care nu ți-ai dat destulă osteneală, pentru îndreptarea sufletească a credincioşilor, ai greşit Dta Dle profesor, Dta Dle Ministru, Dta, Dta şi noi.

Am greşit toţi.

Am semănat vânt şi culegem furtună.

Dar a venit timpul când ca fiii cei răătăciţi să ne întoarcam şi să zicem: „Tată, am greşit împotriva cerului şi împotriva ta, iartă-ne,” căci altfel va fi prea târziu. Să ne scuturăm de trecut şi ca adevăraţi ostaşi ai Domnului, având ca stea călăuzitoare adevărate înfrăţire prin Biserică, cu toţi împreună să conlucrăm, ca AGRU-l Domnului să meargă înainte, spre mărirea lui Dumnezeu, înălţarea neamului şi fericirea întru Hristos.

Vă rugăm să binevoiţi a lua act de acest raport.

Şomcuta-Mare, la 26 August 1934.

Secretar general:
IONEL POP

